

Opetus- ja kulttuuriministeriö

VIITE

OKM096:00/2014

ASIA

LAUSUNTO HALLITUKSEN ESITYKSESTÄ EDUSKUNNALLE LA-EIKSI LUKIOLAIN, AMMATILLISESTA PERUSKOULUTUKSESTA ANNETUN LAIN, AMMATILLISESTA AIKUISKOULUTUKSESTA ANNETUN LAIN SEKÄ VAPAASTA SIVISTYSTYÖSTÄ ANNETUN LAIN 4 §:N MUUTTAMISESTA

Opetus- ja kulttuuriministeriö on pyytänyt 16.10.2014 päivätyllä lausuntopyynnöllään lausuntoa hallituksen esityksestä eduskunnalle laeiksi lukiolain, ammatillisesta peruskoulutuksesta annetun lain, ammatillisesta aikuiskoulutuksesta annetun lain sekä vapaasta sivistystyöstä annetun lain 4 §:n muuttamisesta. Lounais-Suomen aluehallintovirasto lausuu asiasta seuraavaa:

Aluehallintoviraston näkemyksen mukaan lakiesitys on perusteltu ja tukee hallituksen päätöstä rakennepoliittisen ohjelman toimeenpanosta 29.11.2013. Aluehallintoviraston näkemyksen mukaan toisen asteen koulutuksen ja vapaan sivistystyön järjestäjäkentän uudistaminen on välttämätöntä toiminnan tehostamiseksi ja päällekkäisyyksien purkamiseksi.

Aluehallintovirasto kuitenkin korostaa, että toisen asteen koulutuksen keskeinen kansallinen tavoite on tarjota opiskelijoille mahdollisuudet joustaviin ja monipuolisiin koulutusohjelmiin ja edistää kansalaisten tasa-arvoa laadukkaiden koulutuspalvelujen saamisessa. Näiden tavoitteiden toteutumiseen tulee uudistuksessa kiinnittää erityistä huomiota. Ammatillisen koulutuksen ja lukiokoulutuksen järjestäjäkentän kokoaminen ei saa käytännössä johtaa tilanteeseen, jossa toimipaikat siirtyvät kauemmas nuorten kotipaikkakunnista. Esityksen mukaan saavuttavuus toteutetaan siten, että nuorilla on tasapuoliset mahdollisuudet hakeutua joko lukio-koulutukseen tai ammatilliseen koulutukseen. Aluehallintovirasto kuitenkin huomauttaa, että ammatillisen koulutuksen osalta saavutettavuus on jo huonontunut oppilaitosten keskittyessä suuriin kaupunkeihin, ja esittää huolensa siitä, että lukiokoulutuksen suunta tulee olemaan vastaava. Aluehallintovirasto pitää erittäin tärkeänä sitä, että jokaisella nuorella on

tosiasiallinen mahdollisuus hakeutua häntä itseään eniten kiinnostavaan ja hänelle soveltuvaan koulutukseen.

Esityksen mukaan ammatilliseen perustutkintoon otettaisiin pääsääntöisesti henkilö, joka on suorittanut perusopetuksen oppimäärän tai sitä vastaavan oppimäärän. Ammatilliseen peruskoulutukseen eivät voisi hakeutua henkilöt, joilla on jo perusopetuksen jälkeen suoritettu ammatillinen perustutkinto, muu toisen asteen ammatillinen perustutkinto tai korkea-koulututkinto. Aluehallintovirasto pitää esitystä tältä osin hyvänä ja perusteltuna ja näkee sen oikein toteutettuna tehostavan koulutuksen läpäisyä. Ammatillisen tutkinnon suorittaneen kohdalla tulee aina yksilöllisesti ottaa huomioon jo suoritettut opinnot hänen hakeutuessaan suorittamaan toista tutkintoa tai lisäopintoja.

Siirtymäsäännöksen mukaan sellaiselle koulutuksen järjestäjälle, jolle ei myönnettäisi uutta järjestämislupaa, voitaisiin kuitenkin myöntää määräaikainen järjestämislupa enintään yhdeksi vuodeksi. Tapauksissa, joissa opiskelijan opintojen loppuun saattaminen tai tutkinnon suorittaminen kestäisi kauemmin kuin vuoden, olisi tarkoituksenmukaista suorittaa opinnot loppuun toistaiseksi voimassa olevan järjestämisluvan saaneen koulutuksen järjestäjän oppilaitoksessa tai tällaisen oppisopimuskoulutuksena. Aluehallintoviraston näkemyksen mukaan opiskelijan oikeusturvan kannalta olisi kuitenkin tärkeää taata hänelle mahdollisuus suorittaa koko tutkinto samassa oppilaitoksessa. Esityksen mukaan siirtyminen tapahtuisi ensimmäisen ja toisen opiskeluvuoden taitteessa, ja aluehallintovirasto näkee siihen sisältyvän riskin opintojen keskeyttämiseen. Nuori on ensimmäisen opiskeluvuoden aikana omaksunut oppilaitoksen toimintakulttuurin, eikä uuden suuremman ja mahdollisesti fyysisesti kauempana sijaitsevan oppilaitoksen toimintatapojen omaksuminen välttämättä motivoi opiskelijaa jatkamaan opintojaan.

Yhteenvetona aluehallintovirasto toteaa, että vaikka lakiesitys on perusteltu ja koulutukseen kohdentuvien säästötavoitteiden takia välttämätön, sen toteuttamiseen sisältyy suuria haasteita mm. koulutuksen tasarvoisen saavutettavuuden (sisältäen sekä fyysisen etäisyyden että koulutuslavalavallinnat) ja opiskelijoiden oikeusturvan osalta.

Johtaja

 Esko Lukkarinen

Opetustoimen ylitarkastaja

 Lea Karjomaa

TIEDOKSI

Paula Grönlund, viestintäpäällikkö
 OKT-vastuualue

LOUNAIS-SUOMEN ALUEHALLINTOVIKASTO
 puh. 020 636 1050
 fax. 02 251 1820
 kirjaamo.lounais@avi.fi
 www.avi.fi

Turun päätoimipaikka
 Itsenäisyydenaukio 2
 PL 22, 20801 Turku